

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/83/2019
Identifikačné číslo spisu: 1406222482
Dátum vydania rozhodnutia: 26.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1406222482.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: K. L., narodený XX.XX.XXXX, bytom O. XXXX/XX, L., zastúpenému Advokátska kancelária Prachová & Partners, s. r. o., so sídlom Miletičova 21, Bratislava, IČO: 50 491 300, o zaplatenie 15.242,80 Eur s príslušenstvom, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/32/2018-346, zo dňa 23.05.2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 10Cb/326/2007-294, zo dňa 06.10.2017 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 10.397,85 eur, zmluvný úrok v sume 518,84 Eur a úrok z omeškania vo výške 6 % ročne zo sumy 10.371,05 Eur od 11.09.2006 do zaplatenia a zo sumy 26,80 Eur od 01.07.2006 do zaplatenia, všetko do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol a žalobcovi priznal proti žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 43,24 %.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že právny predchodca žalobcu (spoločnosť Československá obchodní banka, a.s., neskôr spoločnosť Československá obchodná banka, a.s.) sa žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku sumu 458.397,51 Sk (15.242,80 Eur) so zmluvným úrokom z úveru vo výške 12 % ročne zo sumy 312.438,36 Sk od 11.09.2006 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 15 % ročne zo sumy 312.438,36 Sk od 11.09.2006 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 15 %

ročne zo sumy 69.344,48 Sk (úroky a poplatky) od 11.09.2006 do zaplata, sumu 807,19 Sk (čerpaný debet na bežnom účte) spolu s úrokom z omeškania vo výške 20 % ročne zo sumy 807,19 Sk od 01.07.2006 do zaplata, ako aj náhradu trov konania. Uplatnený nárok žalobca odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o spotrebnom úvere č. L uzatvorenej dňa 11.12.2002, nahradenej Zmluvou o ČSOB osobnom spotrebiteľskom úvere č. L (ďalej len „zmluva“) uzatvorenej dňa 11.08.2003, bol žalovanému poskytnutý úver do výšky úverového limitu 400.000,- Sk, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 65 mesačných anuitných splátkach vo výške 7.820,08 Sk vždy v 11. deň v mesiaci počnúc dňom 11.09.2003, pričom poslednú splátku mal žalovaný uhradiť dňa 11.01.2009 vo výške 7.819,81 Sk vypočítanej na základe priebehu splácania úveru. Vzhľadom na neplatenie splátok predmetného úveru bola žalovanému celá suma úveru ku dňu 11.04.2005 vyhlásená za splatnú. S poukazom na čl. II zmluvy žalobca uviedol, že vyčerpaný a nesplatený úver alebo jeho časť sa úročí pevnou úrokovou sadzbou vo výške 12 % ročne. Peňažné záväzky, ktoré bol žalovaný v zmysle zmluvy povinný zaplatiť v stanovenej výške a stanovenom termíne splatnosti a ktoré neboli riadne a včas uhradené, sa úročili zmluvne dohodnutou sadzbou úroku z omeškania vo výške 15 % ročne. Žalobca v žalobe ďalej uviedol, že Zmluvou o bežnom účte zo dňa 11.12.2002 si žalovaný zriadil bežný účet v slovenskej mene číslo XXXXXXXXXX/XXXX. Jeho debetný zostatok na tomto účte predstavoval ku dňu 30.06.2006 sumu vo výške 807,19 Sk. Debetný zostatok sa v tomto prípade úročil úrokom z omeškania vo výške 20 % ročne.

3. Z dôvodu objasnenia zmien na strane žalobcu súd prvej inštancie poukázal na to, že uznesením č. k. 10Cb/326/2007-185 zo dňa 14.01.2015 pripustil, aby do konania na miesto doterajšieho žalobcu Československá obchodní banka, a.s. vstúpil nový žalobca Československá obchodná banka, a.s. a následne (na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1-284/2015 zo dňa 12.09.2016 v znení doplňujúcej zmluvy k postúpeniu pohľadávok č. 1-284/2015 zo dňa 12.09.2016) uznesením č. k. 10Cb/326/2007-243 zo dňa 25.01.2017 pripustil, aby do konania na miesto doterajšieho žalobcu Československá obchodná banka, a.s. vstúpil nový žalobca EOS KSI Slovensko, s.r.o.

4. Súd prvej inštancie uviedol, že vo veci vydal platobný rozkaz č. k. 36Rob/1466/2006-44 zo dňa 14.08.2007, proti ktorému žalovaný podal včas vecne odôvodnený odpor, v ktorom sa bránil proti žalobcom uplatnenému nároku.

5. Súd prvej inštancie vo veci vykonal potrebné dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými stranami sporu a tvoriacimi obsah spisu, vyjadreniami strán sporu, e-mailovou komunikáciou medzi žalobcom a žalovaným, ktorú žalobca predložil na pojednávaní dňa 06.09.2017, výsluchom žalovaného, ako aj výsluchom svedkyne A. C. F.. Stranám sporu (tak ako zhodne uviedli) boli všetky listiny obsiahnuté v spise známe a ich obsah nespochybňovali, žalovaný len spochybňoval pravosť jeho podpisu na niektorých z týchto listín. Súd si taktiež pripojil a oboznámil sa s trestným spisom Okresného súdu Bratislava I vedeným proti žalovanému ako obžalovanému pod sp. zn. 3T/29/2007.

6. Z pripojeného trestného spisu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 3T/29/2007 súd prvej inštancie zistil, že žalovaný bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 3T/29/2007 zo dňa 30.03.2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3To/87/2012 zo dňa 02.10.2012 uznaný vinným zo spáchania trestného činu úverového podvodu podľa § 9 ods. 2, § 250a ods. 1, ods. 3 zákona č. 140/1961 Zb. Trestného zákona v znení neskorších predpisov, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že „dňa 11.12.2002 v bližšie nezistenom čase v ČSOB a.s., pobočka zahraničnej banky v SR, Michalská 18, Bratislava, pobočka Radlinského 10, Bratislava, bola predložená žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 400.000,- Sk, pričom na tejto žiadosti bolo uvedené, že K. L. je zamestnaný v spoločnosti PC Prompt, s.r.o., Ružová dolina, ako manažér a bol na nej uvedený aj čistý mesačný príjem K. L. zo závislej činnosti vo výške 65.720,- Sk a tiež k žiadosti bolo priložené potvrdenie zo 04.12.2002, podľa ktorého je zamestnaný v spoločnosti Prompt s.r.o., Ružová dolina ako riaditeľ predaja s priemerným čistým mesačným príjmom za posledné tri mesiace vo výške 88.720,- Sk. Následne v ten istý deň v bližšie nezistenom čase v uvedenej pobočke banky uzatvoril Zmluvu o spotrebnom úvere č. L., ktorej predmetom bolo poskytnutie spotrebného úveru vo výške 400.000,- Sk, pričom v zmysle faktúry č. 0335/2005 z 05.12.2002 vystavenej spoločnosťou Erik and Marko s.r.o.

Vávilovova 18, Bratislava, ktorá faktúra bola doložená k úverovej zmluve, boli finančné prostriedky z predmetného úveru vo výške 400.000,- Sk bezhotovostne prevedené na účet č. 5495-006/8080, ktorý mal byť účtom uvedenej spoločnosti pričom o to, aby uzavrel úverovú zmluvu v uvedenej pobočke banky, K. L. v bližšie nezistenom čase pred dňom 11.12.2002 požiadal jeho známy V. L. s tým, že všetky potrebné náležitosti k žiadosti o úver pripraví sám V. L. a taktiež, že predmetný úver je pre V. L. a ten si bude predmetný úver aj splácať, s čím K. L. súhlasil, a za týmto účelom poskytol V. L. v bližšie nezistenom čase na parkovisku pred Istropolisom v Bratislave fotokópiu svojho občianskeho preukazu a karty poistenca zdravotnej poisťovne a tiež faktúru na zálohy a spotrebu elektrickej energie za obdobie 15.10.2002-14.11.2002 a platobný doklad SIPO II za obdobie 11/2002, ako doklady, že riadne platí svoje účty. Po poskytnutí uvedených dokladov V. L. pripravil pre K. L. vyššie uvedené sfalšované potvrdenie o zamestnaní v spol. PC-Prompt, s.r.o., Ružová dolina, Bratislava a faktúru č. 0335/2002 zo dňa 05.12.2002 vystavenú spoločnosťou Erik and Marko, s.r.o., Vávilovova 18, Bratislava a následne v bližšie nezistenom čase doposiaľ nezisteným spôsobom V. L. tieto sfalšované doklady spolu s fotokópiou občianskeho preukazu a karty poistenca zdravotnej poisťovne K. L. a tiež faktúrou na zálohu za spotrebu elektrickej energie za obdobie 15.10.2002-14.11.2002 a Platobný doklad SIPO II za obdobie mesiac 11/2002 (oba doklady K. L.) doručil do uvedenej pobočky banky a následne v bližšie nezistenom čase na presne nezistenom mieste nezisteným spôsobom sa s K. L. dohodli, že dňa 11.12.2002 ráno sa stretnú pred uvedenou pobočkou ČSOB a.s., na Radlinského 10 v Bratislave a tu K. L. uzatvoril predmetnú zmluvu o úvere, čím svojim konaním poškodenej ČSOB a.s., pobočka zahraničnej banky v SR, Bratislava spôsobili škodu vo výške 400.000,- Sk“.

7. Zo znaleckého posudku č. 53/2006 zo dňa 15.08.2006, vypracovaného znalcom Mgr. Miroslavom Koutným v rámci uvedeného trestného konania, súd prvej inštancie zistil, že žalovaný vlastnoručne podpísal zmluvu o spotrebnom úvere zo dňa 11.12.2002, dohodu o zrážkach zo mzdy, zmluvu o bežnom účte, podpisové vzory a žiadosť o čerpanie spotrebiteľského úveru. Naopak zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 11.08.2003 žalovaný nepodpísal. Žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru znalec neskúmal, pretože podľa jeho názoru tento dokument „je neskúmateľný vzhľadom k jeho druhovej odlišnosti, alebo že je vykonštruovaný“.

8. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že žalovaný s právnym predchodcom žalobcu (bankou Československá obchodní banka, a.s.) uzatvoril dňa 11.12.2002 predmetnú zmluvu o spotrebnom úvere č. L.. V tejto súvislosti žalovaný taktiež uzatvoril s právnym predchodcom žalobcu zmluvu o bežnom účte č. XXXXXXXX/XXXX, taktiež vlastnoručne podpísal žiadosť o čerpanie spotrebiteľského úveru, podpisové vzory a dohodu o zrážkach zo mzdy. Naopak žalovaný pravdepodobne nepodpísal žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru a zmluvu o ČSOB spotrebiteľskom úvere č. L zo dňa 11.08.2003. Tieto skutočnosti má súd preukázané zo znaleckého posudku z odboru písomznalctvo, ktorý bol vypracovaný v trestnom konaní vedenom proti žalovanému. Naopak súd neuveril hrubo zavádzajúcim a účelovým tvrdeniam žalovaného o tom, že v zime 2002 v pobočke ČSOB nebol, že nepodpisoval žiadne zmluvy, ale len jeden dokument, a to až v lete 2003, a že si po celý čas myslel, že sa jedná o úver len vo výške 40.000,- Sk. Žalovaný aj na pojednávaní potvrdil, že mu na jeho adresu trvalého pobytu boli pravidelne zasielané výpisy z účtov, žalovaný mal teda prehľad o výške predmetného úveru aj o jeho splácaní.

9. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že v zmluve o spotrebnom úvere č. L. zo dňa 11.12.2002 ani v žiadosti o čerpanie spotrebiteľského úveru zo dňa 11.12.2012 nebolo vyslovene uvedené, akým spôsobom má byť predmetný úver poskytnutý, či na účet žalovaného alebo na iný účet. V predmetnej zmluve o spotrebnom úvere sa len uvádzalo, že banka poskytne klientovi účelový úver na rekonštrukciu/modernizáciu domu. Za sporné, resp. nepreukázané považoval súd skutkové tvrdenia ohľadom toho, kto sfalšoval a následne predložil banke ostatné dokumenty potrebné na poskytnutie úveru, predovšetkým potvrdenie o príjme zo dňa 04.12.2002 vystavené spoločnosťou PC Promt, s.r.o. a fiktívnu faktúru č. 0335/2002 zo dňa 05.12.2002. Aj vzhľadom na výsledky trestného konania súd považoval za pravdepodobné, že tieto dokumenty zaobstaral a banke predložil V. L. (napr. faktúra č. 0335/2002 bola vystavená spoločnosťou Erik and Marco s.r.o., ktorej spoločníkom a konateľom v minulosti bol V. L.), avšak tieto tvorili súčasť úverovej dokumentácie, teda žalovaný o nich musel mať

prinajmenšom vedomosť.

10. Z vykonaného dokazovania vyplynulo tiež, že v ten istý deň, ako boli podpísané zmluvné dokumenty, bol bankou prijatý aj príkaz na úhradu sumy 400.000,- Sk zo dňa 11.12.2002 na bankový účet č. ú. XXXX-XXX/XXXX (ktorého majiteľom bol V. L.). Tento príkaz však pravdepodobne nebol bankou zrealizovaný a prikazoval čerpanie úveru z vnútrobankového účtu ČSOB č. XXXXXXXX/XXXX na účet klienta v inom peňažnom ústave. Predmetný príkaz bol podpísaný zodpovednými zamestnancami ČSOB, ktorí mali právo disponovať s účtom č. XXXXXXXX/XXXX. Tieto skutočnosti vyplynuli nielen z tvrdení žalobcu (resp. jeho právneho predchodcu), ale tiež z výpisu z účtu žalovaného č. XXXXXXXX/XXXX. Čerpanie nakoniec prebehlo na bežný účet žalovaného č. XXXXXXXX/XXXX, pričom na tento účet žalovaného bola dňa 11.12.2002 načerpaná suma 400.000,- Sk. Následne bol zo strany žalobcu (jeho právneho predchodcu) inkasovaný poplatok za poskytnutie úveru v celkovej výške 3.500,- Sk, pričom z predloženého výpisu z bankového účtu vyplynulo, že ku dňu 11.12.2002 predstavoval zostatok na bankovom účte sumu 396.500,- Sk. Následne na základe príkazu na úhradu bola dňa 12.12.2002 prevedená suma 396.000,- Sk na bankový účet č. XXXXXXXX/XXXX vedený v HVB Bank Slovakia a.s., pričom po vykonanej transakcii predstavoval zostatok na bankovom účte sumu 500,- Sk (t. j. minimálny zostatok na bankovom účte). Majiteľom bankového účtu v HVB Bank Slovakia a.s. č. XXXXXXXX/XXXX bol V. L. - BRIAN, IČO: 22 672 729. Následne dňa 16.12.2002 celú sumu vo výške 396.000,- Sk v hotovosti vybral V. L. ako majiteľ predmetného účtu.

11. Za sporné, resp. nepreukázané považoval súd prvej inštancie skutočnosť, kto zadal príkaz na prevod predmetnej sumy z bankového účtu žalovaného na bankový účet V. L.. Faktom však zostalo, že majiteľom predmetného účtu bol žalovaný, žalovaný tiež podpísal podpisové vzory a mal plné dispozičné právo k predmetnému účtu. Uvedené skutočnosti vyplynuli z výpisu z účtu žalovaného č. XXXXXXXX/XXXX, z odpovede na žiadosť zo dňa 02.06.2006 vystavenej bankou HVB Bank Slovakia a.s. a z dokladu HVB Bank Slovakia a.s. o výbere v hotovosti zo dňa 16.12.2002. Predmetný úver bol následne splácaný až do mesiaca november/decembra 2014, pričom splátky boli strhávané automaticky vždy k 11. dňu v mesiaci. Peniaze na účet pravidelne vkladal V. L., keďže celý úver bol krátko po jeho poskytnutí prevedený na iný účet (V. L. v HVB Bank Slovakia a.s.) a na účte v ČSOB tak nezostali žiadne peniaze na splátky úveru. Uvedenú skutočnosť súd zistil z výpisu z účtu žalovaného č. XXXXXXXX/XXXX. Iné pohyby na tomto účte robené neboli. Uvedené teda podľa názoru súdu korešpondovalo s tvrdením žalovaného, že on s týmto účtom žiadnym spôsobom nenakladal, ale naopak s ním nakladal V. L.. Vzhľadom na omeškanie so splátkami úveru právny predchodca žalobcu písomným oznámením o zosplatnení úveru zo dňa 12.04.2005 žalovanému oznámil, že vyhlasuje celú svoju pohľadávku z predmetného úverového vzťahu za splatnú ku dňu 11.04.2005. Z tohto oznámenia súd zistil, že žalobca zároveň žalovaného vyzval, aby zaplatil celú zvyšnú čiastku, ktorá ku dňu 12.04.2004 predstavovala sumu 330.818,12 Sk.

12. Zistený skutkový stav súd prvej inštancie právne posúdil podľa § 40a vety prvej a druhej zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „Obč. zák.“), § 49a Obč. zák., § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obch. zák.“), § 502 ods. 1 vety prvej, § 503 ods. 1 a 2, § 504, § 708 ods. 1 Obch. zák., § 709 ods. 1 Obch. zák. v znení účinnom do 31.12.2012, § 710 Obch. zák., § 23a ods. 1 a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 24.11.2004, § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 30.6.2006, § 52 ods. 2 Obč. zák. v znení účinnom od 1.4.2015, § 53 ods. 1 a 4 Obč. zák. v znení účinnom od 1.4.2004, § 54 ods. 1 a 2 Obč. zák. v znení účinnom od 1.4.2004, § 879f ods. 3 a 4 Obč. zák., § 517 ods. 2 Obč. zák. a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2008.

13. Ohľadom aktívnej legitímácie súd prvej inštancie uviedol, že Československá obchodná banka, a.s. s účinnosťou ku dňu 1.1.2008 prevzala všetky práva a povinnosti Československej obchodní banky, a.s., pobočky zahraničnej banky v SR, a zároveň zmluvou o postúpení pohľadávok č. 1-284/2015 zo dňa 12.9.2016 bola predmetná pohľadávka postúpená na súčasného žalobcu - spoločnosť EOS KSI

Slovensko, s.r.o., preto je aktívna vecná legitímácia žalobcu daná.

14. Ohľadom pasívnej legitímácie súd prvej inštancie dospel k záveru, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola platne uzavretá zmluva o spotrebnom úvere č. L. zo dňa 11.12.2002, na základe ktorej právny predchodca žalobcu žalovanému poskytol úver vo výške 400.000,- Sk. Súd považoval túto zmluvu za platný právny úkon. Pokiaľ žalovaný, či už sám alebo v súčinnosti s tretími osobami, konal s úmyslom vyvolať u právneho predchodcu žalobcu omyl s cieľom obohatiť sa na jeho úkor, nespôsobuje takéto konanie žalovaného absolútnu neplatnosť zmluvy, ale v súlade s § 49a v spojení s § 40a Občianskeho zákonníka len jej relatívnu neplatnosť, ktorej by sa mohla dovolávať len druhá zmluvná strana, teda právny predchodca žalobcu. Zmluva o úvere nie je reálny kontrakt, na jej vznik sa teda nevyžaduje faktické poskytnutie úverových prostriedkov, ale kontrakt konsenzuálny, k jej vzniku teda dochádza už zavýšeným prejavom vôle oboch zmluvných strán (t. j. podpisom zmluvy o úvere). Rovnako tak súd považoval za platný právny úkon zmluvu o bežnom účte zo dňa 11.12.2002. Súd prvej inštancie naopak právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným neposudzoval podľa ustanovení zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 11.8.2003, pretože zo znaleckého dokazovania vyplynulo, že žalovaný túto zmluvu nepodpísal. Súd však túto skutočnosť nepovažoval za podstatnú, keďže k jej údajnému uzavretiu malo dôjsť až s odstupom času po uzavretí prvej zmluvy o spotrebnom úvere, teda v čase, keď už bol predmetný úver dávno vyčerpaný. Navyše v konaní bolo svedeckou výpoveďou Ing. C. F. preukázané, že sa zo strany banky jednalo len o technickú záležitosť v súvislosti so zavádzaním nového systému banky. Rovnako tak súd neprihliadal na žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru, ktorú žalovaný taktiež s najväčšou pravdepodobnosťou nepodpísal. Na základe takto platne uzavretej zmluvy o spotrebnom úvere následne právny predchodca žalobcu poskytol úver v celkovej výške 400.000,- Sk, a to takým spôsobom, že ho previedol na bežný účet žalovaného č. XXXXXXXX/XXXX. Tento postup nebol podľa názoru súdu prvej inštancie v rozpore ani so zmluvou o spotrebnom úvere, ani so žiadosťou o čerpanie spotrebiteľského úveru, keď ani v jednom z týchto dokumentov nebolo uvedené, že by mal byť úver poskytnutý priamo na iný účet (resp. na konkrétny bankový účet), v zmluve o spotrebnom úvere bolo len uvedené, že úver sa poskytuje ako účelový na rekonštrukciu/modernizáciu domu. V žiadosti o čerpanie spotrebiteľského úveru nebol uvedený spôsob požadovaného čerpania. Súd poukázal na bod 3.3. Obchodných podmienok pre spotrebiteľské úvery, v zmysle ktorého pred čerpaním úveru predkladá klient banke dokumenty, ktoré dokladajú čerpanie úveru v súlade s dohodnutým účelom a ak v zmluve nie je presne dohodnutý spôsob čerpania úveru, žiadosť o čerpanie úveru na formulári banky, ktorý zároveň predstavuje príkaz klienta na prevod peňažných prostriedkov. Banka síce mala možnosť neúplnú žiadosť o čerpanie úveru odmietnuť, právny predchodca žalobcu však túto možnosť nevyužil a finančné prostriedky previedol na bežný účet žalovaného. Súd prvej inštancie konštatoval, že je nepochybné, že na poskytnutie (čerpanie) úveru boli splnené všetky podmienky: žalovaný podpísal zmluvu o spotrebnom úvere a zmluvu o bežnom účte (a s tým súvisiace dokumenty ako podpisový vzor a dohodu o zrážkach zo mzdy), podpísal žiadosť o čerpanie spotrebiteľského úveru a prinajmenšom s jeho vedomím boli banke predložené ostatné potrebné dokumenty (potvrdenie o príjme, faktúra za rekonštrukciu). Pripísaním úverovej sumy na bežný účet žalovaného si banka splnila svoju povinnosť vyplývajúcu jej zo zmluvy o spotrebnom úvere, teda poskytnúť žalovanému úver v dohodnutej výške. V zmysle bodu 4. zmluvy o bežnom účte zmluvné strany vzali na vedomie, že s peňažnými prostriedkami na účte sú oprávnené disponovať len osoby, ktorých podpisy sú uvedené na formulári podpisových vzorov, pričom žalovaný bol jedinou osobou oprávnenou disponovať s prostriedkami na účte (disponentom). Súd prvej inštancie zdôraznil, že žalovaný je svojprávnou dospelá osoba, ktorá musí niest' plnú zodpovednosť za svoje konanie, preto pokiaľ žalovaný dobrovoľne „odovzdal“ poskytnuté úverové prostriedky tretej osobe, je to vzťah medzi ním a touto treťou osobou, ktorý nemôže zasahovať do úverového vzťahu medzi bankou a žalovaným. Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný je v prejednávanej veci pasívne vecne legitímovaný. Na uvedených skutočnostiach nemení nič ani fakt, že na predmetný bežný účet následne vkladal peniaze v pravidelných intervaloch p. V. L., čím fakticky splácal predmetný úver.

15. Súd prvej inštancie teda ustálil, že žalovaný na seba podpisom zmluvy o spotrebnom úvere prevzal záväzok uhradiť pôvodnému žalobcovi poskytnutý úver v zmysle dohodnutých podmienok. Pôvodný žalobca si svoj záväzok poskytnúť úver v dohodnutej výške splnil riadne a včas, čím mu vznikol nárok

na vrátenie poskytnutého úveru v dohodnutých splátkach a zároveň nárok na zaplatenie dohodnutej zmluvnej odmeny (zmluvných úrokov). Vzhľadom na to, že žalovaný sa dostal do omeškania s plnením svojich záväzkov, pôvodný veriteľ vyhlásil v súlade s bodom 9. Obchodných podmienok pre spotrebiteľské úvery celú svoju pohľadávku za splatnú dňom 11.04.2005.

16. Súd prvej inštancie preto následne pristúpil k ustáleniu výšky žalovanej pohľadávky. Napriek tomu, že v predmetnej veci sa jednalo o zmluvu o úvere, teda o tzv. absolútny obchod, navyše uzavretý ešte v roku 2002, nazeral súd na tento zmluvný vzťah ako na spotrebiteľský vzťah, pričom poukázal na § 23a ods. 1 a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa ako aj na skutočnosť, že so vstupom Slovenskej republiky do európskeho hospodárskeho a právneho systému boli do Obč. zák. zákonom č. 150/2004 Z. z. s účinnosťou od 1.4.2004 v piatej hlave začlenené ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 až § 60). V zmysle prechodných ustanovení (§ 879f ods. 3 a 4 Obč. zák.) sa spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona (t. j. pred 1.4.2004) museli dať do súladu s ustanoveniami § 53 a 54 Obč. zák. do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, a to pod sankciou neplatnosti. Súd zdôraznil, že v zmysle § 53 ods. 1 a 4 Obč. zák. spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (tzv. „neprijateľná podmienka“), neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Podľa § 54 ods. 1 Obč. zák. zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Súd prvej inštancie poukázal na § 52 ods. 2 Obč. zák. v znení účinnom od 1.4.2015 a dodal, že toto ustanovenie sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. Predmetná zmluva o spotrebnom úvere je taktiež zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Podľa § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 30.6.2006 od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

17. Uplatnený nárok žalobcu na úroky z omeškania ako príslušenstvo pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Obč. zák. zo zmluvných úrokov nemal tak podľa súdu prvej inštancie oporu v zákone, keďže Občiansky zákonník ani Obchodný zákonník neustanovujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky, čím však nie je dotknuté právo zmluvných strán dohodnúť sa, že dojednané úroky sa stanú súčasťou istiny (že k nej podľa dohody účastníkov budú pričítané ako fructus civiles), a následne tak právo veriteľa požadovať, aby dlžník pre prípad omeškania s platením takto zvýšenej istiny platil aj úroky z omeškania (poukázal na rozsudok Veľkého senátu obchodného kolégia Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 35 Odo 101/2002 zo dňa 24.3.2004, publikovaný v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Českej republiky pod R 5/2006, rovnako rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 33 Cdo 2041/2008 zo dňa 22.7.2010). Predmetná zmluva o spotrebnom úvere však takéto ustanovenie neobsahovala, preto súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nemá nárok na úroky z omeškania zo zmluvných úrokov a aj keby predmetná zmluva podobné ustanovenie obsahovala, bola by otáznava jeho platnosť, keďže takéto ustanovenie by predstavovalo neprípustné odchylenie sa od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa podľa § 54 ods. 1 Obč. zák. a bolo by z toho dôvodu neplatné.

18. Za neprípustné považoval súd prvej inštancie uplatnenie si zmluvných úrokov aj za čas po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru (dňa 11.4.2005). Uviedol, že dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania prípadne ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa, predstavuje značné zhoršenie postavenia spotrebiteľa oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru. Niet kogentnej úpravy o zmluvných úrokoch popri úrokoch z omeškania. Dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy, ktorá je nielen v neprospech spotrebiteľa, ale vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany (poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30.6.2015). Súd prvej inštancie mal tak za to, že žalobca nemá nárok na zmluvný úrok za obdobie odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti celej pohľadávky, teda odo dňa 11.4.2005. Obchodné

podmienky pre spotrebiteľské úvery a ani predmetná zmluva o spotrebnom úvere neobsahovala ustanovenie, ktoré by určovalo konkrétnu výšku úrokov z omeškania; táto pritom len ustanovovala, že úrok z omeškania sa rovná rozdielu medzi bankou aktuálne vyhlasovanou debetnou úrokovou sadzbou a úrokovou sadzbou dohodnutou za poskytnutý úver. Súd prvej inštancie vyvodil, že z takéhoto ustanovenia však nie je možné určiť konkrétnu výšku úroku z omeškania.

19. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že taktiež zmluva o bežnom účte neobsahovala ustanovenie o výške úroku z omeškania, preto pri oboch zmluvných vzťahoch vychádzal z občianskoprávnej úpravy úrokov z omeškania, pričom ku dňu splatnosti pohľadávky (ku dňu 11.04.2005) bol zákonný úrok z omeškania vo výške 6 % ročne a pri ustálení výšky žalovanej pohľadávky vychádzal súd z vyčíslenia pohľadávky žalobcom (č. l. 146 a č.l. 257), ktoré žalovaný žiadnym relevantným spôsobom nespochybnil, súd ho preto v súlade s § 151 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) považoval za nesporné. Z tohto vyčíslenia súd zistil, že ku dňu 11.04.2005 nesplatená istina zo zmluvy o spotrebnom úvere predstavovala sumu 10.371,05 Eur a zo zmluvy o bežnom účte sumu vo výške 26,80 Eur (debetný zostatok), spolu sumu 10.397,85 Eur. Z týchto súm mal žalobca zároveň nárok na zaplatenie úroku z omeškania v zákonnej výške 6 % ročne odo dňa 11.9.2006 až do zaplatenia, resp. odo dňa 01.07.2006 až do zaplatenia.

20. Žalobca si v žalobe ďalej uplatnil nárok na zaplatenie zmluvného úroku vo výške 12 % ročne až do dňa 10.09.2006 v celkovej výške 2.281,89 Eur. Keďže však žalobca do tejto sumy zarátal aj zmluvný úrok po vyhlásení predčasnej splatnosti dňa 11.4.2005, na ktorý podľa názoru súdu nemá nárok, priznal mu súd nárok na zaplatenie zmluvného úroku len za obdobie do dňa splatnosti, t. j. do dňa 11.4.2005 v celkovej výške 518,84 Eur a vo zvyšku (1.763,05 Eur) žalobu zamietol. Ďalej si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 2.543,14 Eur, avšak nakoľko tento úrok z omeškania bol sčasti uplatnený v rozpore so zákonom (vo výške 8,25 % ročne a navyše aj zo zmluvných úrokov), podľa záveru súdu prvej inštancie nebolo možné určiť, aká časť z tejto sumy je oprávnená a aká je uplatnená v rozpore so zákonom, preto súd žalobu žalobcu v tejto časti ako neurčitú a nepreukázanú zamietol a rovnako zamietol časť žaloby, ktorou si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie zmluvných poplatkov vo výške 19,92 Eur, ale ani tieto poplatky neboli žiadnym spôsobom bližšie špecifikované ani preukázané, cenník poplatkov nie je súčasťou zmlúv, obchodných podmienok a ani nebol k žalobnému návrhu priložený.

21. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 C. s. p. v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p. Súd uviedol, že žalobca mal v konaní iba čiastočný úspech, a to v rozsahu 71,62 % uplatneného nároku a žalovaný mal úspech v rozsahu 28,38 %. Odrátaním úspechu žalovaného od úspechu žalobcu vyšiel následne čistý úspech žalobcu v pomere 43,24 %.

22. Na základe odvolania žalovaného Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací, rozsudkom č. k. 1Cob/32/2018-346 zo dňa 23.05.2019, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zaväzujúcej časti a súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania a žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

23. Odvolací súd v odôvodnení uviedol, že skutkový stav bol súdom prvej inštancie zistený dostatočne a na základe vykonaných dôkazov dospel súd prvej inštancie k správnym skutkovým zisteniam. Odvolací súd mal za to, že nie je daný zákonný dôvod na opakovanie alebo doplnenie dokazovania v súlade s § 384 C. s. p., a preto je viazaný skutkovým stavom veci tak, ako bol zistený súdom prvej inštancie v súlade s § 383 C. s. p.. Odvolací súd dospel tiež k záveru, že súd prvej inštancie predmetnú vec správne právne posúdil, svoje rozhodnutie náležite, podrobne, logicky odôvodnil. V celom rozsahu sa preto stotožnil s jeho rozsudkom i odôvodnením a v podrobnostiach na ne poukázal, pričom na zdôraznenie správnosti jeho záverov uviedol aj ďalšie dôvody.

24. Odvolací súd uviedol, že predmetom jeho prieskumu, s poukazom na rozsah odvolania žalovaného a uplatnené odvolacie dôvody, bolo posúdiť zákonnosť a správnosť postupu súdu prvej inštancie, keď zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 10.397,85 Eur s príslušenstvom a priznal žalobcovi

voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 43,24 %, a to z titulu uzatvorenej Zmluvy o spotrebnom úvere č. L zo dňa 11.12.2012 nahradenej Zmluvou ČSOB o osobnom spotrebiteľskom úvere č. L uzatvorenej dňa 11.8.2003. Odvolací súd uviedol, že ani samotný žalovaný vo svojom odvolaní nepoprel skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, keď uviedol, že dokumenty označené v znaleckom posudku S-3 až S-7 (Zmluva o spotrebnom úvere č. L zo dňa 11.12.2002, Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, Zmluva o bežnom účte, Podpisové vzory, Žiadosť o čerpanie spotrebiteľského úveru) podpísal, ale nepodpísal dokument označený S-1 a S-2 (Žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru Zmluva s ČSOB o osobnom spotrebiteľskom úvere č. L zo dňa 1.8.2003), avšak k danej skutočnosti len bez ďalšieho dodal, že nemal záujem na čerpaní úveru.

25. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, ktorý tvrdenie žalovaného, že si po celý čas myslel, že sa jedná o úver len vo výške 40.000,- Sk, označil za zavádzajúce a účelové, nakoľko žalovaný potvrdil na pojednávaní konanom dňa 7.8.2014, že mu na jeho adresu trvalého pobytu boli pravidelne zasielané výpisy z účtov. Žalovaný mal preto prehľad o výške predmetného úveru aj o jeho splácaní. Žalovaný ďalej vo svojom odvolaní namietal protiprávne konanie p. V. L., ktorý mal viesť do omylu samotného žalovaného, ale aj banku, ktorá úver poskytla, keď p. V. L. vyhotovil sfaľované Potvrdenie o výške príjmu žalovaného K. L., vystavené spoločnosťou PC Promt, s.r.o. zo dňa 4.12.2002, v ktorom uviedol nepravdivé údaje, ako aj Faktúru č. XXXX/XXXX zo dňa 5.12.2002 na sumu 403.920,- Sk v prospech odberateľa K. L.. Odvolací súd poukázal na správny záver súdu prvej inštancie, že vzhľadom na výsledky vyššie spomenutého trestného konania je pravdepodobné, že dané dokumenty zaobstaral a banke predložil p. V. L., avšak nakoľko tvorili súčasť úverovej dokumentácie, žalovaný o nich musel mať prinajmenšom vedomosť. Na tomto mieste odvolací súd poukázal na okolnosti súvisiace s procesom čerpania úveru (viď bod 1.9).

26. Odvolací súd dôrazne poukázal na bod 20. odôvodnenia napadnutého rozsudku, kde zhodne so súdom prvej inštancie mal za to, že predmetná zmluva o spotrebnom úvere je dostatočne určitá a zrozumiteľná, obsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere a prinajmenšom zo strany banky bola urobená slobodne a vážne. Nakoľko zmluva o úvere je kontrakt konsenzuálny, k jej vzniku došlo už zavŕšeným prejavom vôle oboch zmluvných strán, a teda podpisom zmluvy o úvere, ktorý podpis žalovaného na zmluve o úvere zo dňa 11.12.2002 bol pravým podpisom žalovaného, ako to vyplynulo z vykonaného znaleckého dokazovania. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca svoj záväzok poskytnúť úver v dohodnutej výške splnil riadne a včas, vznikol mu nárok na vrátenie poskytnutého úveru v dohodnutých splátkach, a zároveň nárok na zaplatenie dohodnutej zmluvnej odmeny. Ako bolo vyššie uvedené, vzhľadom na to, že žalovaný sa dostal do omeškania so splátkami úveru, právny predchodca žalobcu písomným oznámením o zosplatnení úveru zo dňa 12.4.2005 žalovanému v súlade s bodom 9. Obchodných podmienok pre spotrebiteľské úvery oznámil, že vyhlasuje celú svoju pohľadávku z predmetného úverového vzťahu za splatnú ku dňu 11.4.2005.

27. Pre správnosť dôvodov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd považoval za potrebné zdôrazniť, že žalovaný vo svojom odvolaní neuviedol žiadne také vecné a právne relevantné dôvody, ktoré by priviedli pre neho priaznivé rozhodnutie. Žalovaný vo svojom odvolaní opakovane uviedol skutočnosti tvrdené v odpore zo dňa 18.10.2007 ako aj na pojednávaní konanom dňa 07.08.2014 a dňa 10.12.2014, resp. v podaní zo dňa 20.03.2017, označenom ako „Podanie na súd - písomné spracovanie záverečnej reči“, ktoré bolo s obsahom podaného odvolania totožné, pričom odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie sa s argumentmi žalovaného v napadnutom rozsudku vysporiadal dostatočne vyčerpávajúco a v súlade s § 220 ods. 2 C. s. p.. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie správnym smerom, z vykonaného dokazovania vyvodil správne skutkové závery a napokon aj vec správne rozhodol po právnej stránke. Rozsudok je podrobne odôvodnený, súd prvej inštancie v ňom vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd vyslovil záver, že rozsudok Okresného súdu Bratislava IV č. k. 10Cb/326/2007-294 zo dňa 6.10.2017 bolo potrebné pri dodržaní postupu podľa § 379 C. s. p. v napadnutej zaväzujúcej časti a v súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. potvrdiť ako vecne správny.

28. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255

ods. 1 a s § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, keďže bol v odvolacom konaní plne úspešný.

29. Rozsudok odvolacieho súdu napadol žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolaním, ktorého prípustnosť a dôvodnosť odôvodnil s poukazom na § 420 písm. f/ C. s. p. a § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. Navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a zároveň vzhľadom na závažné okolnosti prípadu, s poukazom na § 444 ods. 1 navrhol, aby dovolací súd odložil právoplatnosť a vykonateľnosť rozsudku odvolacieho súdu, čo odôvodnil existenciou dôvodu hodného osobitného zreteľa, keďže predmetný rozsudok je pre neho likvidačný, pretože ide aktuálne o právoplatný a vykonateľný exekučný titul.

30. Dovolateľ zdôraznil, že bol na ňom zo strany tretej osoby spáchaný podvod, čo bolo potvrdené aj v rámci príslušného trestného konania. Uviedol, že pán L. v celej tejto situácii zohráva dôležitú úlohu, keďže, ako vyplynulo z predmetného trestného konania, bol uznaný za vinného zo spáchania úverového podvodu, okrem iného, aj v tejto veci týkajúcej sa žalovaného. Dovolateľ namietal, že z rozhodnutia súdu vydaného v trestnom konaní vyplýva, že vymáhanie predmetnej dlžnej sumy od neho by bolo v rozpore s dobrými mravmi, resp. že zaviazat' ho na náhradu škody by odporovalo základnému zmyslu trestného konania, a to zmyslu pre spravodlivosť. Argumentoval, že v prejednávanej veci vystupuje skutočne len ako tretia osoba, prostredníctvom ktorej pán L. nadobudol finančné prostriedky, pričom poukázal na závery znaleckého posudku, podľa ktorého bolo niekoľko podpisov na základných dokumentoch súvisiacich so sprostredkovaním zmlúv sfaľovaných. Dovolateľ v súvislosti s uvedeným považoval za fascinujúce, že žalobca (resp. jeho právny predchodca) mu poskytol úver bez toho, aby si preveril jeho bonitu a bez toho, aby reálne podpísal potrebné dokumenty. Z výpovedí svedkov pritom vyplynulo, že zamestnanci žalobcu mali vedomosť o praktikách pána L., no len z dôvodu požiadaviek zo strany vedenia uzatvárali zmluvy s klientami aj bez nich. Dovolateľ zdôraznil, že v súčasnosti je v situácii, keď je povinný zaplatiť žalobcovi sumu, ktorú nespotreboval a ktorá bola nadobudnutá treťou osobou na základe trestného činu, pričom reálny dlžník a páchatel' sa skrýva, jeho pobyt nie je známy a nedostavil sa ani na pojednávanie v trestnom konaní.

31. Dovolateľ poukázal na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v súvislosti s ním na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 3Cdon/69/96 zo dňa 26.06.1997 ako aj na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/152/2008 zo dňa 28.08.2008, pretože zastával názor, že v prejednávanej veci rozhodnutia súdov navodzujú stav, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi.

32. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) pred samotným vecným prejednaním dovolania najskôr skúmal, či dovolanie je procesne prípustné.

33. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

34. Podľa ust. § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

35. V posudzovanom prípade dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzoval v prvom rade z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil

strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

36. So zreteľom na argumentáciu obsiahnutú v dovolaní (bod 3.1), dovolací súd považuje za potrebné v prvom rade vysvetliť, v čom spočíva procesná vada v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. Relevantné znaky, ktoré ju charakterizujú sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, ktoré jej zákon ako strane sporu priznáva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p. zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnomu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky. Pod pojmom „procesný postup“ (čo vyplýva aj z doteraz platnej konštantnej judikatúry NS SR k ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a judikatúry Ústavného súdu SR) sa rozumie faktická (ne)činnosť súdu znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení, resp. možnosť jej aktívnej účasti v spore, predchádzajúca vydaniu súdneho rozhodnutia, avšak nie samotné rozhodnutie súdu vo veci a ani jeho odôvodnenie, funkciou ktorého je vysvetliť podstatné dôvody, so zreteľom na ktoré súd vo veci rozhodol.

37. Obsahom práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy SR) je umožniť každému, bez akejkoľvek diskriminácie, reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04).

38. Dovolací súd konštatuje, že z obsahu dovolania nie je zrejmé, akým spôsobom, resp. akým postupom, či konaním konajúcich súdov malo dôjsť k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý súdny proces. Dovolateľ nenamietal nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, resp. súdu prvej inštancie, ktorý by mal za následok nemožnosť uplatnenia procesných práv dovolateľa, ktoré mu zákon priznáva, pričom dovolací súd žiadne takéto pochybenie z obsahu spisu ani nezistil. Vo veci konajúce súdy pred vydaním napadnutého rozhodnutia konali v súlade s procesnými ustanoveniami v zmysle C. s. p., dovolateľovi neodňali možnosť realizovať jeho procesné oprávnenia, t. j. mal možnosť v rámci svojej procesnej obrany reagovať na procesný útok žalobcu, mal možnosť predkladať vyjadrenia, dôkazy, či podávať opravné prostriedky, o ktorých bolo náležite rozhodnuté. Jeho účasť v spore bola teda aktívna bez akýchkoľvek obmedzení zo strany konajúcich súdov, pričom tie sa jeho obranou náležitým spôsobom zaoberali a vo svojich rozhodnutiach aj vysporiadali v súlade so zisteným skutkovým stavom. Dovolací súd dodáva, že z obsahu dovolania s poukazom na bod 3.1 odôvodnenia možno vyvodiť, že dovolateľ čiastočne poukazuje na skutkové okolnosti prejednávanej veci, aj to však len veľmi stručne a stroho, pričom z jeho tvrdení je zrejmá jeho nespokojnosť so skutkovými závermi a dôvodmi napadnutého rozhodnutia, čo však, ako už bolo uvedené vyššie (bod 8 posledná veta) pod porušenie práva na spravodlivý proces nespadá, nakoľko súd nie je povinný rozhodnúť a svoje rozhodnutie odôvodniť v súlade s predstavami sporovej strany.

39. Na doplnenie dovolací súd uvádza, že súdu prvej inštancie a rovnako ani odvolaciemu súdu nemožno vytknúť ani to, že by ich rozhodnutia boli arbitrárne, nepreskúmateľné, resp. nedostatočne odôvodnené,

čo je taktiež jedným z aspektov práva na spravodlivý proces(sp. zn. II. ÚS 383/06). Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré s rozhodnutím súdu prvej inštancie tvorí jeden celok, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany v prejednávacom prípade, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Súd prvej inštancie ako aj odvolací súd sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán, ktoré mali význam pre rozhodnutie vo veci riadne zaoberali, poukázali na príslušnú právnu úpravu vzťahujúcu sa na zistený skutkový stav a jasne, zrozumiteľne a vyčerpávajúco uviedli svoje úvahy, ktorými sa spravovali pri svojom rozhodovaní. Dovolateľ však ani v tomto smere žiadnu argumentáciu vo svojom dovolaní nepredniesol, a preto dovolací nepovažuje za potrebné sa tejto problematike viac venovať, navyiac za stavu keď dospel k záveru že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje relevantnú a dostatočnú argumentáciu k meritu veci a nie je možné považovať ho za nedostatočne odôvodnené, nepreskúmateľné, či arbitrárne.

40. Dovolací súd považuje vzhľadom na veľmi stručný obsah dovolania s poukazom na dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ C. s. p. zdôrazniť, že nie je úlohou dovolacieho súdu nahrádzať aktivitu dovolateľa, ktorý ak sa chce účinne brániť, musí uviesť, v čom spočíva vada ním vytykaná v dovolaní, resp. svoje dovolanie formulovať tak, aby z jeho obsahu bolo možné jasne vydedukovať, v čom jeho obrana spočíva. V prípade dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ C. s. p. však dovolací súd ani pri maximálnom úsilí porozumieť tvrdeniam dovolateľa, nenašiel v nich žiadnu relevantnú námietku, ktorá by bola spôsobilá preukázať, že v konaní došlo k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý súdny proces.

41. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že postupom odvolacieho súdu nedošlo k vade v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., ktorá by zakladala porušenie práva žalobcu na spravodlivý súdny proces tak, ako to má na mysli citované ustanovenie C. s. p. a v preskúmvanej veci tak nebola splnená podmienka prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., čo zakladá dôvod na odmietnutie dovolania v zmysle ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p.

42. Dovolateľ ďalej prípustnosť svojho dovolania založil na ustanovení § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.

43. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

44. Podľa ustanovenia § 432 ods. 1, 2 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Toto ustanovenie pritom nemôže byť posudzované izolovane, ale v spojení s citovaným ustanovením § 421 ods. 1 C. s. p..

45. Zákonná úprava dovolania kladie na jeho vymedzenie prísne kvalitatívne nároky (ustanovenie § 432 ods. 2 C. s. p.), čo súvisí aj s povinným právnym zastúpením strany sporu v dovolacom konaní. Prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. sa vždy vzťahuje na právnu otázku, ktorej vyriešenie viedlo k záverom uvedeným v rozhodnutí odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania potom bude, vzhľadom na viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (ustanovenie § 440 C. s. p.), závisieť od toho, či a ako dovolateľ vymedzil dovolaciu otázku zásadného právneho významu a či ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje príslušné zákonné ustanovenie.

46. Povinnosťou dovolateľa kvalifikovane zastúpeného advokátom je - pri vymedzení dovolacieho dôvodu - v prípade dovolania prípustného podľa ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne a konkretizovať, ako podľa jeho názoru mal odvolací súd konkrétnu právnu otázku správne vyriešiť. Iba ak sú všetky uvedené podmienky

kumulatívne splnené, môže dovolací súd pristúpiť k uskutočneniu meritórneho dovolacieho prieskumu.

47. Právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p., sa pritom rozumie tak otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení (k tomu vid' aj 3Cdo/158/2017).

48. Právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej a teda musela byť rozhodujúca aj pre vydanie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani akademické otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom, čiže také, ktoré vôbec neboli predmetom posudzovania zo strany odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania nezakladá ani všeobecná nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu, resp. jeho právnymi závermi (k tomu vid' napr. 3Obdo/28/2018 a 3Obdo/64/2018).

49. V posudzovanom prípade dovolateľ nevymedzil žiadnu právnu otázku, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, pričom nebolo v možnostiach dovolacieho súdu túto právnu otázku ani len vyvodiť z obsahu dovolania, ktoré je veľmi stručné, z polovice citujúce zákonné ustanovenia a v žiadnom prípade v ňom nie je zachytená podstata predmetného dovolacieho dôvodu napriek tomu, že dovolateľ je kvalifikovane zastúpený advokátom. Dovolateľom nebola spochybnená správnosť právnych záverov konajúcich súdov, vôbec nenamietal nesprávne právne posúdenie veci, nenamietal omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, nenamietal použitie nesprávneho právneho predpisu, alebo nesprávnu interpretáciu na vec sa vzťahujúcich právnych predpisov a ani nesprávne právne závery. V celom dovolaní uviedol len toľko, že rozhodnutia súdov navodzujú stav, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi s poukazom na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V čom predmetný rozpor s dobrými mravmi, resp. s uvedeným zákonným ustanovením spočíva však dovolateľ neobjasnil a v predchádzajúcom konaní (ani v podanom odvolaní) dokonca takúto námietku ani nevzniesol. Pokiaľ dovolateľ poukazuje na rozhodnutie vydané v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 3T/29/2007 (kde bol uznaný za vinného zo spáchania trestného činu úverového podvodu - pozn. dovolacieho súdu), v ktorom súd odkázal žalobcu s jeho nárokom na náhradu škody na civilné konanie s poukazom na to, že priznanie náhrady škody by odporovalo základnému zmyslu trestného konania, a to zmyslu pre spravodlivosť, dovolací súd uvádza, že v predmetnom civilnom konaní sa súd prvej inštancie (s ktorého odôvodnením sa odvolací súd plne stotožnil) dôvodnosťou uplatneného nároku dôsledne zaoberal.

50. Dovolací súd je podľa aktuálnej právnej úpravy v C. s. p. (na rozdiel od právnej úpravy v O. s. p., účinnnej do 30. júna 2016) povinný posudzovať také dovolanie, aké strana sporu podala, pričom dovolateľa nie je možné vyzývať na odstránenie väd dovolania, čo súvisí so zvýraznením právneho inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Keďže absencia zákonom predpísaných náležitostí dovolania je sankcionovaná odmietnutím dovolania, uskutočnenie, resp. neuskutočnenie dovolacieho prieskumu zo strany dovolacieho súdu závisí predovšetkým od obsahu spísaného dovolania v tom zmysle, či obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti.

51. Po preskúmaní dovolania dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie neobsahuje vyššie uvedené zákonné vymedzenie dovolacieho dôvodu. Pri vymedzení dovolacieho dôvodu v súlade s ustanovením § 432 ods. 2 CSP nepostačuje totiž len odkaz na § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.. Pri prejednaní dovolania dovolací súd môže vychádzať iba z obsahu dovolania a z predloženého súdneho spisu a nemôže nahrádzať pasivitu dovolateľa a namiesto neho formulovať konkrétnu právnu otázku zásadného právneho významu. V takom prípade by totiž dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa nielen koncepcii právnej úpravy dovolania v Civilnom sporovom poriadku, účelu ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p., ale aj princípu rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania, keďže rozhodnutie dovolacieho súdu by bolo založené na iných skutočnostiach, ako boli tvrdené dovolateľom.

52. Napriek tomu, že dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ nevymedzil dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ spôsobom predpokladaným zákonom, považuje pre úplnosť za potrebné uviesť, že dovolateľ v predchádzajúcom konaní žiadne námietky k existencii rozporu s dobrými mravmi s poukazom na § 3 ods. 1 Obč. zák. nepredniesol a ani v podanom odvolaní sa nezaoberal otázkou posúdenia zlučiteľnosti záverov rozsudku súdu prvej inštancie s dobrými mravmi. Dovolateľ pritom (ako už bolo vyššie uvedené) v dovolaní ani len neuviedol, s odkazom na aké skutkové či právne závery, resp. v akých súvislostiach malo dôjsť k nesprávnemu výkladu, resp. k nesprávnej aplikácii § 3 ods. 1 Obč. zák.. Úmyslom dovolacieho súdu nie je opakovať závery súdu prvej inštancie, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil, ale s poukazom na body 1.11 a nasledujúce odôvodnenia tohto uznesenia a nad rámec argumentácie dovolateľa pre úplnosť v záujme objasnenia postupu konajúcich súdov dovolací súd dodáva a dáva zároveň do pozornosti, že súd prvej inštancie sa v záujme spravodlivého a relevantného posúdenia zistených skutočností vysporiadal aj s otázkou platnosti zmluvy o spotrebnom úvere č. BR2/08445/001 zo dňa 11.12.2002, a to aj s poukazom na problematiku konania „v omyle“ (bod 1.13), ako aj s otázkou platnosti zmluvy o bežnom účte. Naopak súd neprihliadol na zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. BR2/08445/001 zo dňa 11.08.2003, keď vzhľadom na okolnosti prípadu a vykonané dokazovanie dospel k záveru, že túto žalovaný nepodpísal. Rovnako súd prvej inštancie skonštatoval, že žalovaný (aj keď konal - či už sám alebo v súčinnosti s pánom L. - v úmysle vyvolať na strane žalobcu omyl, čo však spôsobuje len relatívnu neplatnosť právneho úkonu, ktorej sa však mohol dovolať len žalobca) prevzal na seba podpisom zmluvy záväzok splatiť úver, na ktorého poskytnutie mala banka splnené všetky podmienky. Z postupu súdu prvej inštancie je taktiež zrejmé, že v snahe docíliť spravodlivé rozhodnutie a zároveň s cieľom zabezpečiť žalovanému/dovolateľovi ako spotrebiteľovi v čo najširšej možnej miere ochranu, sa dôkladne zaoberal výškou uplatneného nároku žalobcu (body 1.15 až 1.19). Z uvedeného vyplýva, že súdy zohľadnili všetky relevantné individuálne okolnosti súdnej veci, pričom dovolací súd si dovoľuje poznamenať, že tak urobili aj cez prizmu dobrých mravov, nakoľko sa s poukazom na príslušné zákonné ustanovenia zaoberali otázkou platnosti právneho úkonu (zmluvy o úvere, o bežnom účte, o spotrebiteľskom úvere) a s cieľom zabezpečenia ochrany spotrebiteľa venovali značnú pozornosť opodstatnenosti, dôvodnosti a zákonnosti žalobcom uplatneného nároku, najmä s ohľadom na požadované príslušenstvo.

53. Dovolací súd však nie je treťou inštanciou a dovolanie nie je koncipované ako ďalší riadny opravný prostriedok. Preto platí, že odlišný pohľad dovolateľov na správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, bez vymedzenia konkrétnej právnej otázky zásadného právneho významu, či námietky nesprávneho právneho posúdenia, nemôže zakladať prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p..

54. S poukazom na to, že dovolateľ vo vzťahu k dôvodu prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. nevymedzili dovolací dôvod spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 C. s. p., dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p..

55. Z vyššie uvedených dôvodov potom dovolací súd dovolanie žalobcov odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p., ako aj ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p..

56. Keďže dovolací súd odmietol dovolanie ako neprípustné, je neopodstatnený tiež návrh dovolateľa na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku a dovolací súd nie je povinný o ňom rozhodnúť osobitným výrokom (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2016, sp. zn. 3Cdo/616/2015).

57. V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vznikol voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP). Keďže však podľa obsahu spisu žalobcovi v tomto konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s článkom 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018).

58. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (ustanovenie § 451 ods. 2 v spojení s ustanovením § 393 ods. 2, druhá veta C. s. p. a ustanovením § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.